

“Maksājuma rīkojuma” procedūras - Portugāle

SATURS

- 1 Maksājuma rīkojuma procedūra
 - 1.1 Procedūras darbības joma
 - 1.1.1 Uz kādām prasībām procedūra attiecas (piemēram, tikai uz naudas prasībām, tikai uz līgumpamatotām prasībām utt.)?
 - 1.1.2 Vai prasību summai ir maksimālais apmērs?
 - 1.1.3 Procedūras izmantošana ir obligāta vai izvēles?
 - 1.1.4 Vai procedūru var piemērot, ja atbildētājs dzīvo citā dalībvalstī vai trešā valstī?
 - 1.2 Kompetentā tiesa
 - 1.3 Oficiālās prasības
 - 1.3.1 Vai jāizmanto standarta veidlapas? Ja jā – kur var saņemt šādu veidlapu?
 - 1.3.2 Vai mani jāpārstāv advokātam?
 - 1.3.3 Cik sīki izklāstītām jābūt prasības pamatojumam?
 - 1.3.4 Vai jāiesniedz rakstiski prasības pierādījumi? Ja jā – kādus dokumentus atzīst par pierādījumu?
 - 1.4 Pieteikuma noraidīšana
 - 1.5 Apelācijas sūdzības
 - 1.6 Paziņojums par iebildumu
 - 1.7 Paziņojuma par iebildumu sekas
 - 1.8 Paziņojuma par iebildumu neesamības sekas
 - 1.8.1 Kas jādara, lai panāktu izpildāmu tiesas lēmumu?
 - 1.8.2 Vai šis lēmums ir galīgs, vai arī atbildētājam ir dota iespēja lēmumu pārsūdzēt?

1 Maksājuma rīkojuma procedūra

1.1 Procedūras darbības joma

1.1.1 Uz kādām prasībām procedūra attiecas (piemēram, tikai uz naudas prasībām, tikai uz līgumpamatotām prasībām utt.)?

Procedūru piemēro, kad puse vēlas, lai tiktu piešķirts izpildāmības statuss prasībai par tādu finansiālu saistību izpildi, kas izriet no līgumiem par summu ne lielāku kā EUR 15 000,00, vai tādu saistību izpildi, kas izriet no komercdarījumiem neatkarīgi no to vērtības.

Šīs procedūras nolūkos par komercdarījumu uzskata jebkuru darījumu “starp uzņēmumiem vai starp uzņēmumiem un publiskām struktūrām saistībā ar preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību” — 3. panta b) punkts 2013. gada 10. maija [Dekrēta likumā Nr. 62/2013](#), ar ko Portugāles tiesību aktos transponē Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Direktīvu 2011/7/ES.

Attiecībā uz komercdarījumiem procedūra neaptver “ar patērētājiem noslēgtus līgumus”, “procentus par citiem maksājumiem, kas nav veikti kā atlīdzība par komercdarījumiem” vai “maksājumus, kas veikti kā kompensācija par civiltiesisko atbildību, tostarp apdrošināšanas sabiedrību maksājumus” (minētā dekrētlukuma 2. panta 2. punkts).

1.1.2 Vai prasību summai ir maksimālais apmērs?

Kā norādīts atbildē uz iepriekšējo jautājumu, par finansiālām saistībām, kas izriet no līgumiem, var iesniegt prasību saskaņā ar Portugāles tiesību normām par maksājuma rīkojumiem, ar nosacījumu, ka līgumu summa nepārsniedz EUR 15 000,00.

Tomēr, kā jau minēts, attiecībā uz komercdarījumiem maksimālo robežvērtību nepiemēro.

1.1.3 Procedūras izmantošana ir obligāta vai izvēles?

Procedūra ir izmantojama pēc izvēles, proti, kreditoram tā nav obligāti jāizmanto.

1.1.4 Vai procedūru var piemērot, ja atbildētājs dzīvo citā dalībvalstī vai trešā valstī?

Tiesību normas par maksājuma rīkojuma procedūru neizslēdz gadījumus, kad parādnieks dzīvo ārpus Portugāles.

1.2 Kompetentā tiesa

Prasības par maksājuma rīkojumiem var iesniegt papīra formātā vai elektroniski jebkur valstī, proti, tajās katra rajona tiesās, kas ir kompetentas tās pieņemt. Šādos gadījumos tiesas elektroniski pārsūta prasību Valsts maksājuma rīkojumu birojam [*Balcão Nacional de Injunções*].

Juristiem un advokātiem prasības par maksājuma rīkojumiem ir jāiesniedz elektroniski, to var darīt no jebkuras vietas valstī — viņiem nav personīgi jādodas uz reģistru vai tiesu, lai tās iesniegtu (sal. ar 19. panta 1. punktu noteikumos, kas pievienoti [1998. gada 1. septembra Dekrētlukumam Nr. 269/98](#), kurš grozīts ar 2008. gada 26. februāra Dekrētlukumu Nr. 34/2008).

Tagad lietotājiem ir iespēja elektroniski sekot līdzi procedūras norisei, jo ir izveidots Valsts maksājuma rīkojumu birojs — vienots reģistrs, kas koordinē maksājuma rīkojumu apstrādi. Juristi un advokāti var piekļūt elektroniskajai veidlapai tīmekļa vietnē <http://ci.tius.tribunaisnet.mj.pt/>. Tad elektroniski var izveidot izpildes rīkojumu attiecībā uz prasību par maksājuma rīkojumu. Prasītājs tam var piekļūt, izmantojot Tieslietu ministrijas tīmekļa vietni.

Katram izpildes rīkojumam piešķir unikālu atsauces numuru, lai prasītājs un jebkura struktūra, kam prasītājs norāda atsauces numuru, varētu veikt pārbaudi.

Procedūru reglamentē īpašas normas, kas noteiktas attiecīgajos tiesību aktos, un — jomās, uz kurām minētās normas neattiecas — vispārējie noteikumi par jurisdikciju.

Lai ievērotu 1998. gada 1. septembra Dekrētlukuma Nr. 169/98 pielikuma 8. panta 4. punktu, ar 2008. gada 4. marta Īstenošanas rīkojumu Nr. 220-A/2008 tika izveidots vispārējs reģistrs "Valsts maksājuma rīkojumu birojs", kam tika piešķirta ekskluzīva kompetence attiecībā uz maksājuma rīkojumu apstrādi visā valsts teritorijā.

1.3 Oficiālās prasības

Saskaņā ar iepriekšminētā Dekrētlukuma Nr. 269/98 pielikuma 10. pantu pieteikumā, kurā tiek prasīts izdot maksājuma rīkojumu, prasītājam ir:

- a) jānorāda tiesas kanceleja, kam pieteikums ir adresēts;
- b) jānorāda puses;
- c) jānorāda vieta, kur jāiesniedz paziņojums, norādot arī, vai tā ir rakstiskā līgumā atrunātā "dzīvesvieta";
- d) konspektīvi jāizklāsta prasības pamatā esošie fakti;
- e) jāformulē prasība, norādot pamatsummu, maksājamos procentus un citas maksājamās summas;
- f) jāapliecina, ka ir samaksātas tiesas nodevas;
- g) attiecīgā gadījumā jānorāda, ka prasība attiecas uz "komercdarījumu", uz ko ir attiecināmi tiesību akti, kuros noteikta īpaša kārtība attiecībā uz novēlotiem maksājumiem komercdarījumos (2003. gada 17. februāra Dekrētlukums Nr. 32/2003);
- h) jānorāda sava dzīvesvieta;
- i) jānorāda sava e-pasta adrese, ja viņš vēlas paziņojumus vai informāciju saņemt elektroniski;
- j) jānorāda, vai viņš vēlas, lai lieta tiktu izskatīta kā deklaratīva prasība, ja paziņošana tiktu kavēta;
- k) jānorāda tiesa, kas ir kompetenta novērtēt dokumentus, ja lieta jāizskata kā deklaratīva prasība;
- l) jānorāda, vai viņš vēlas, lai paziņojumu nodotu izpildes advokāts vai likumīgais pārstāvis; ja vēlas, tad jānorāda attiecīgās personas vārds, uzvārds un darbavietas adrese;

m) jāparaksta pieteikums.

Veidi, kā var iesniegt vai nogādāt pieteikumus par maksājuma rīkojumiem, ir paredzēti 2008. gada 4. marta Īstenošanas rīkojumā Nr. 220-A/2008. Tie ir šādi:

“1. Attiecībā uz datu nesēju:

- a) datorfails XML formātā, kura specifikācijas publicētas [Citius portālā](#);
- b) [papīra](#) formātā, izmantojot veidlapu, kas apstiprināta ar 2005. gada 9. septembra Īstenošanas rīkojumu Nr. 808/2005;
- c) elektroniski.

2. Attiecībā uz piegādes metodi

2.1. Datorfailā:

- a) izmantojot *internetu* — *Citius* sistēmas lietotājiem (pašlaik pieejama tikai juristiem un advokātiem);
- b) personīgi Valsts maksājuma rīkojumu birojā, izmantojot atbilstošu fizisku datu nesēju (diskete, *CD-ROM*, *USB* zibatmiņa) — tikai attiecībā uz procesiem, kas ierosināmi Porto rajonā, saskaņā ar 1998. gada 1. septembra Dekrētlikumam Nr. 269/98 8. pantu un tikai tad, ja prasītājus nepārstāv juristi vai advokāti;
- c) personīgi kompetentās tiesas kancelejā saskaņā ar 1998. gada 1. septembra Dekrētlikumam Nr. 269/98 pievienoto noteikumu 8. pantu. Maksājuma rīkojumus faila formātā minētajās tiesu kancelejās var iesniegt tikai prasītāji, kurus nepārstāv juristi vai advokāti.

2.2. Papīra formātā vai nogādājot personīgi:

kompetento tiesu kancelejās saskaņā ar 1998. gada 1. septembra Dekrētlikumam Nr. 269/98 pievienoto noteikumu 8. pantu.

2.3. Elektroniski:

internetā (<http://citius.tribunaisnet.mj.pt/>) *Citius* sistēmas lietotājiem (pašlaik pieejama tikai juristiem un advokātiem).

1.3.1 Vai jāizmanto standarta veidlapas? Ja jā – kur var saņemt šādu veidlapu?

Jāizmanto maksājuma rīkojumiem paredzētā pieteikuma veidlapa, kas apstiprināta ar tieslietu ministra izdotu īstenošanas rīkojumu.

Veidlapu var lejupielādēt divos plaši izmantotos elektroniskos formātos, izmantojot *Citius* portālu.

Pēc pieprasījuma veidlapas paraugs ir pieejams arī tiesu kancelejās, kas ir kompetentas saņemt prasības par maksājuma rīkojumiem.

Elektroniska veidlapa ir pieejama juristiem un advokātiem tīmekļa vietnē <http://citius.tribunaisnet.mj.pt/>.

1.3.2 Vai mani jāpārstāv advokātam?

Šajā procedūrā nav nepieciešama jurista pārstāvība, tomēr nekas neliedz prasītājiem iecelt likumīgu pārstāvi, ja viņi tā vēlas.

1.3.3 Cik sīki izklāstītam jābūt prasības pamatojumam?

Tiesību akti, kuros paredzēti noteikumi par maksājuma rīkojumu procedūru, tikai nosaka, ka prasītājiem ir kodolīgi jāizklāsta prasības pamatā esošie fakti.

1.3.4 Vai jāiesniedz rakstiski prasības pierādījumi? Ja jā – kādus dokumentus atzīst par pierādījumu?

Nav obligāti jāiesniedz rakstiski pierādījumi, kas pamato prasību.

1.4 Pieteikuma noraidīšana

Pieteikumu var noraidīt tikai šādos gadījumos:

- a) tas nav adresēts kompetentās tiesas kancelejai, vai prasītājs nav norādījis “tiesu, kas ir kompetenta novērtēt dokumentus”, ja tie ir iesniegti izplatīšanai;
- b) pieteikumā nav norādīta pušu identitāte, prasītāja dzīvesvieta vai vieta, kur jāinformē parādnieks;
- c) pieteikums nav parakstīts — tikai tad, ja tas nav iesniegts elektroniski;

d) pieteikums nav sagatavots portugāļu valodā;

e) pieteikums neatbilst paraugam, kas apstiprināts ar tieslietu ministra īstenošanas rīkojumu;

f) nav norādīts, ka ir samaksātas tiesas nodevas;

g) konkrētā summa pārsniedz EUR 15 000,00, un nav norādīts, ka ir saistība ar komercdarījumu, kā minēts atbildē uz 1.1. jautājumu;

h) prasība neatbilst noteiktajam summas ierobežojumam vai procedūras mērķim.

Pieteikuma pamatojuma pagaidu novērtējumu neveic, jo saskaņā ar šo procedūru pieteikumu neiesniedz tiesu iestādei, t. i., tiesai šā vārda tiešā nozīmē, bet to tikai izvērtē tiesas amatpersona.

1.5 Apelācijas sūdzības

Apelāciju pret lēmumu noraidīt pieteikumu var iesniegt tiesnesim vai, ja tiesā ir vairāk nekā viens tiesnesis, tam tiesnesim, kura darba pienākumos ietilpst ar maksājuma rīkojumiem saistītie jautājumi.

1.6 Paziņojums par iebildumu

Ja prasība par maksājuma rīkojumu tiek pieņemta, atbildētājam ir dotas 15 dienas laika (sākot no dienas, kad viņš tika pienācīgi informēts), lai iebilstu pret prasību.

Iebildumu izklāsts ir jāiesniedz divos eksemplāros.

Ja ir vairāk nekā viens prasītājs, atbildētājam ir jāiesniedz viņa iebildumu izklāsts tik daudzos eksemplāros, cik ir prasītāju, kas dzīvo dažādās mājāsaimniecībās, ja vien viņus nepārstāv viens likumīgais pārstāvis.

1.7 Paziņojuma par iebildumu sekas

Ja atbildētājs savlaicīgi apstrīd prasību, izpildāmības statusu nepiešķir, proti, prasītais izpildes lēmums netiek sagatavots.

Tādā gadījumā lietu izskata automātiski kā deklaratīvu prasību.

1.8 Paziņojuma par iebildumu neesamības sekas

Ja pēc tam, kad atbildētājs ir informēts, viņš neiesniedz iebildumu izklāstu, kancelejas darbinieks pieteikumam par maksājuma rīkojumu pievieno šādu uzrakstu: "Šis dokuments ir izpildāms." (Dekrētlikumam Nr. 269/98 pievienoto noteikumu 14. panta 1. punkts). Tas nozīmē, ka attiecīgo dokumentu var izmantot kā pamatu tiesas veiktai prasības piespiedu piedziņai.

Vienīgais izņēmums ir tad, ja prasība neatbilst noteiktajam summas ierobežojumam vai procedūras mērķim, — tādā gadījumā kancelejas darbinieks izpildāmības statusu nepiešķir.

1.8.1 Kas jādara, lai panāktu izpildāmu tiesas lēmumu?

Tas, vai kancelejas darbinieks piešķir izpildāmības statusu, nav atkarīgs no īpašas prasītāja iniciatīvas, bet notiek automātiski, tiklīdz ir skaidrs, ka paziņojums ir nodots un iebildumu izklāsts atbilstoši procedūrai nav iesniegts.

1.8.2 Vai šis lēmums ir galīgs, vai arī atbildētājam ir dota iespēja lēmumu pārsūdzēt?

Šo lēmumu (rīkojumu piešķirt izpildāmības statusu) nevar pārsūdzēt.

Tomēr jāņem vērā, ka izpildāmības statusa piešķiršana nav jurisdikcionāls akts, t. i., tiesas iejaukšanās, lai atrisinātu privātu strīdu; tas ir tikai akts, kura gaitā tiek izveidots ārpus tiesas dokuments.

Papildinformācija

- [Tieslietu ministrija](#)
 - [Tieslietu politikas ģenerāldirektorāts](#)
 - [Citius portāls](#)
 - [Oficiālais Vēstnesis](#)
 - [Juridisko dokumentu datubāze](#)
-

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lapa atjaunināta: 30/04/2018